

coda

KJELL WESTÖ coda

Albert Bonniers Förlag

Albert Bonniers Förlag
Box 3159, 103 63 Stockholm
www.albertbonniersforlag.se
info@albertbonniers.se

ISBN 978-91-0-080142-7
© Kjell Westö 2026
Omslag Sara R. Acedo
Första tryckningen
Tryckt hos ScandBook, EU 2026

JAG SATTE MIG på den hårda stolen och fäste blicken vid Willy Thelin i den ena av de två röda fåtöljerna uppe på scenen. Klockan var lite över fyra och under de följande minuterna, scensamtalets första, visste jag att vi kände samma sak, jag som åskådare och Willy som estradör.

Willy tog en klunk ur sitt vattenglas, ställde ifrån sig glaset och lutade sig avspänt bakåt medan han väntade på intervjuaren Mira Pennalas första fråga. Han lade armen om fåtöljens armstöd, mjukt, som om han lagt den kring en kärestas midja. Jag såg att han var förväntansfull, att han njöt av situationen.

Välbehaget nådde också mig. Scenen stod mitt i Sanomahusets stora ljusgård; jag satt kanske femton meter från Willy, på fjärde raden, men det kändes ändå att vi var nära. En värme spred sig i min kropp, det pirrade lite i magen. Det fanns förväntan också omkring mig, den fanns i människor i olika åldrar, de satt på stolar lika obekväma som min men det gjorde ingenting för de hade väntat länge på den här stunden.

Sex år hade vi jobbat med *Coda*.

Sjuttiotvå månader då Willy skrivit och skrivit om, knådat och bearbetat och med min hjälp gett sin roman dess slutliga form.

En nästan barnslig visshet fyllde mig: ännu en gång skulle allt gå bra, *Coda* skulle hyllas och vi skulle få lön för vår möda.

Det råkade vara den tolfte juni, den officiella Helsingforsdagen. Det var passande, för Willy Thelin hade varit en firad skildrare av vår stad ända sedan den första romanen, *Spring jävel, spring!*

Tvådagarsfestivalen, torsdag och fredag, hette Sanoma Summer Reads och ordnades för första gången det året, bara några veckor efter väletablerade och alltid utsålda Helsinki Lit.

På Helsinki Lit intervjuade kända finska författare utländska storstjärnor, under Sanoma Summer Reads skulle finska kulturjournalister intervjuar inhemska författare som gett ut böcker den gångna vintern och våren. Jag var inte den enda som undrat om läsarnas intresse skulle räcka till: juni är en månad då många vill vistas utomhus och syssla med annat än böcker.

Men vågspelet verkade lyckas. Mellan klockan ett och klockan tre intervjuades ett par deckarstorheter och ishockeyproffset Huuskonen som flugits in från USA för att prata om sin färska biografi, och då var det fullt i raderna och de som blivit utan stol stod och trängdes överallt i ljusgården.

När det blev Willys tur hade folkmassan tunnats ut, men det satt fortfarande gott om folk på stolarna. Efteråt skulle jag tänka att de tomma platserna kanske borde ha gett mig onda aningar, men där och då sköt jag bort allt grubbel. I stället intalade jag mig att det var omöjligt att tävla med

thrillerkungligheter som Ivalo Wiik och folkkära idrotts-hjältar som hockey-Huuskonen. Båda hade över hundra-tusen fans på Instagram och Tiktok, medan Willy hade knappt femhundra följare på den Facebooksida där han aldrig skrev något.

Dessutom hade *Coda* utkommit först i mitten av maj, och Behemot hade tillsvidare marknadsfört den med måtta. Vi väntade fortfarande på Helsingin Sanomats och Hufvud-stadsbladets recensioner, hoppades på lovord vi skulle kunna använda som säljande citat.

Det var som hittat, tyckte jag, att *Codas* och Willy The-lins triumftåg – för Willy bara det senaste i en lång, lång rad – började just här, i Helsingin Sanomats glashus mitt i stadens hjärta.

Samtalet gick som det skulle.

Willy såg ut att njuta ännu mer nu när han och Mira Pennala var igång, när han inför en andlöst lyssnande publik fick ge sina eftertänksamma svar på Pennalas sakliga frågor. Emellanåt strösslade han svaren med humor och självironi, och publiken åt ur hans hand så som den brukade.

Det finns ett mönster för hur man leder publika författar-samtal så att stämningen blir god. Jag kan mönstret, Willy kan det och det var uppenbart att Mira Pennala kunde det: hon ställde de frågor jag själv skulle ha ställt för att få Willy att slappna av och trivas på scenen.

William Thelin, i sex år har du jobbat med Coda och nu är ditt magnum opus färdigt, hur känns det? började Pennala och fick Willy att kasta sig in i en utläggning om hur svår boken varit att skriva, hur han tvivlat på sin sak många gånger men

vägrat ge upp och kämpat vidare, och hur han sökt efter nya lösningar varje gång han befarat att han varit på väg att falla in i gamla manér.

Det gick att ana sig till ett instämmande hummande från publiken, ljudet hördes inte men det fanns där, vandrade som en vibration från stolsrad till stolsrad.

Pennala började tala om hur annorlunda *Coda* kändes vid en första läsning än föregångaren, den stramt hållna och melankoliska *Dagarna hos Ludovic*. *Coda* var en mer vildsint roman, fortsatte hon, en motspänstig berättelse som på alla sätt försökte spränga sig ur sin kostym. Vad hade fått Willy att byta riktning så markant i ett såpass sent skede av karriären, han hade ju skrivit i närmare fyrtio år och hade nästan tjugo böcker under bältet?

Willy tog tacksamt emot frågan och påminde Pennala och publiken om att *Dagarna hos Ludovic* varit en framgång, den hade fått god kritik och också nominerats till flera priser. (Här önskade jag att han hållit inne med skrytet, det hade varit mer klädsamt.) Men *Ludovic* hade också, sa han, känts som en slutpunkt i hans utveckling mot en återhållen berättarkonst med lugn andning, och han hade bestämt sig för att pröva något annat innan det var för sent. Han hade ett i grunden rastlöst temperament, fortsatte han, och ville veta om han fortfarande hade sitt unga författarjags intensitet och rasande språktempo i kroppen.

Mira Pennala nickade gillande under hans omständliga svar och sedan talade de en stund om litterära trender under olika årtionden. Hela tiden fanns det behagliga surret inuti mig, en spinnande förvissning om att allt löpte smidigt och bra och att inget dåligt kunde hända. Resten av publiken

kände nog likadant, för det hördes instämmande skratt och rentav några korta mellanapplåder.

Jag slappnade av mer och mer, följde tankspritt med hur glashissarna förde Sanomahusets anställda mellan bottenplanet och de övre våningarna medan scensamtalet pågick, och så började jag tänka på andra jobbrelaterade saker: på böckerna jag hade att redigera inför hösten, på förordet jag skulle skriva för Behemots Gudrun Lackman-urval, på att förlaget gått med förlust ifjol men att det såg bättre ut nu, årets utgivning var stark.

Snart satt jag så försjunken i mina tankar att jag nästan missade vändpunkten när den kom. Det fanns många andra som inte märkte något, tonfallen förblev så artiga där på scenen att det dröjde ett tag innan åhörarna förstod att stämningen hade förändrats.

Pennala återvände till Willys svar på hennes första fråga. Hon uttryckte sig sirligt när hon gjorde det, *jag hoppas du tillåter att jag tar mig friheten att*. Men sedan sa hon att förnyelsen, den som Willy talat om i sin långa harang, visserligen fanns där men blivit ofullbordad, på många ställen hade han fallit in i gamla mönster fast han inte ville.

Förlåt? sa Willy.

Det lät mer som en utandning än en fråga, så överrumplad blev han av det Pennala sa.

Några sekunder av tystnad följde – inför publik känns sådana sekunder evighetslånga – innan han fortsatte med samma ansträngda tonfall:

Det är säkert bäst att du förklarar vad du menar.

De alertaste bland åhörarna hade redan lutat sig framåt och lyssnade nu mer koncentrerat än för ett ögonblick sedan.

Vad jag menar, sa Mira Pennala lugnt, är att jag läste din roman en andra gång. Och jo, ditt språk är mer explosivt än tidigare, och du behärskar stoffet fast det är massivt. Men där under har *Coda* samma problem som dina tidigare böcker.

Jag har själv lett författarsamtal hundratals gånger. Jag har också redigerat och skurit i romaner och noveller i trettio-fyra år. Jag vet vad en berättelse förmår bära.

Och den här berättelsen, *min* berättelse, har inte ens börjat ännu. Ni vet inte vart ni kommer att föras, inte vilka ni ska få träffa.

Därför kan jag inte återge resten av Willys och Mira Pennalas samtal replik för replik. Det skulle ge fel fokus från början, den spända relationen mellan konstnär och kritiker skulle få för stor tyngd: det här ska handla om så mycket annat.

Men Pennala sa, till exempel, att den nya läsningen fått henne att förstå att *Codas* bärande karaktär Joe Habermann var en Thelin-hjälte av det slag Willy skapat så många gånger förr: fulsnygg och mjukhård, med ädla värderingar som han gärna torgförde men alltid svek för egen vinnings skull när han sattes på prov. Hon hade, fortsatte hon, först låtit sig luras av att Willy den här gången gjort sin hjälte till tidsresenär och lät honom dyka upp i allt från 1860-talets Moskva till Elon Musks hus nära SpaceX-högkvarteret i Texas. Men ju mer närgånget hon läste, desto bättre förstod hon att hon träffat Joe Habermann förut: det var samma vin, det var bara flaskan och etiketten som var nya.

Hon sa också att kvinnogestalterna led av samma trovärdighetsproblem som i Willys tidigare romaner. När *Coda* rörde sig från epok till epok såg Pennala hur kvinnorna förblev symboler i stället för att bli människor av kött och blod, de agerade inte på egna villkor, de var bara objekt för männens envisa begär.

Jag såg Willy krympa där på scenen.

Emellanåt såg han ut som en hopsjunken lilleputt, han liksom försvann i den stora röda fåtöljen och hans litenhet accentuerades av att ljusgården var åtta våningar hög.

Men det fanns också stunder då han försvarade sig. Han sa att romangestalten Joe Habermann skulle ses mer som *Codas* igångsättare och motor än som en klassisk huvudperson, och han berättade om läsarna som skrev till honom och berömde hans kvinnskildring; han hade fått sådana brev i femton år nu, ända sedan framgången med *När bara hoppet står oss åter*, där den digra släktkrönikan hålls ihop av jagberättaren och matriarken Serafina Hellenius.

Mot slutet av samtalet ursäktade sig Pennala, sa att hon förstod att det måste vara svårt för Willy att ta emot så raka frågor och teser om en bok som värkt fram under så många år, men att hon inte hade något annat val än att vara ärlig. Hennes roll var mångdubbel, hon var inte bara Willys moderator där på scenen, hon var också ansvarig för litteraturkritiken på en inflytelserik tidning och själv en betrodd kritiker, tiotusentals läsare litade på hennes omdöme och integritet.

Willy fortsatte att argumentera för sin sak efter bästa förmåga, han sa emot men försökte hålla god min. En grundläggande artighet, till och med ett slags välvilja fanns kvar mellan de två under åsiktsfäktningen.

Ända tills bara några minuter återstod och Pennala bemötte ett av Willys motargument med att säga att hans skickliga språkbruk gömde en ihållighet, dolde att hans gestalter oftast utförde tomma åtbörder i ett vakuum i stället för att agera som riktiga, motstridiga människor. Och så lade hon till:

När jag läste fick jag tanken att det är så här AI kommer att skriva romaner sedan när AI blir smartare.

Då hade publiken vaknat till vad som pågick, jag hörde hur människor drog efter andan bredvid och framför mig, och det hördes spridda *åhh* från de bakre raderna.

Det var i det ögonblicket jag såg Willys underläpp darra till, innan han fick styr på sina ansiktsmuskler och kunde svara. När han började tala skälvdde också hans röst, och det gick någon sekund innan han fick kontroll över den.

På kvällen samlades ett större sällskap för en måltid på en restaurang i de södra delarna av staden: författare, förläggare, festivalarrangörer. Behemot är delsponsor för Sanoma Summer Reads precis som vi sponsrar Helsinki Lit, så jag var bjuden.

Det var en av de där soldränkta junikvällarna då himlen över Helsingfors är så egendomligt ljus att till och med den mörkaste tanke ter sig genomskinlig. Jag hade gått till mitt hem vid Kaserngatan och bytt till en tunnare sommarkavaj, och gick sedan en promenad genom Brunnsparken och längs havsstranden medan jag funderade på hur jag skulle trösta Willy, eller om jag skulle trösta honom alls.

Jag spelade upp replikerna från eftermiddagen i mitt huvud gång på gång och undrade varför Mira Pennala vänt sig mot honom, och varför hon gjort det så öppet, nästan bru-

talt. I litteraturens värld är maktspelet oftast finkalibrerat, man lyfter och sänker andra och hävdar sig själv med subtila medel, med förtäckta ord som de invigda förstår och drabbas av men som går den tillfälliga läsaren eller lyssnaren förbi. Pennala hade brutit mot det regelverket på ett flagrant sätt.

Men jag grubblade också på Willys plötsliga bräcklighet.

Bara tre veckor tidigare hade han intervjuat den svenska författaren Marius Oyewobi på Helsinki Lit och gjort ett storartat jobb. Willy hade varit full av självförtroende och lett samtalet avspänt och elegant, men utan att skygga för bråddjupen i Oyewobis författarskap. Samtalet hade varit Helsinki Lits nästsista: som avslutning hade Mira Pennala intervjuat storstjärnan och provokatören Jean-Emmanuel Le Roux, naturligtvis på flytande och nyansrik franska – dessutom hade hon simultantolkat Le Rouxs svar med stor briljans. Publiken hade varit hänförd, den allmänna meningen var att det var den bästa avslutningen på Helsinki Lit någonsin och Willy och Pennala hade betraktats som hjältar. Nu var de plötsligt antagonister.

När jag svängde upp på Kaptensgatan och gick norrut mot restaurangen anklagade jag mig själv för att jag inte anat oråd. Mira Pennala hade skrivit i först Hufvudstadsbladet och sedan Helsingin Sanomat i femton år redan, och jag visste att hon var sträng. Men jag hade trott att sammanhanget, den nygrundade festivalen i Sanomas regi, skulle göra henne mildare till sinnes.

Vi stod en lång stund och minglade med våra champagne-glas, fyllda med billig och söt prosecco, medan vi väntade på

att få sätta oss till bords. Jag stod och kallpratade med några förläggarkolleger men följde ur ögonvrån Willys rörelser.

Jag såg att han inte hämtat sig från eftermiddagen ännu. Han stod ensam längst in i salen, smuttade på proscen och försökte se ut som om det inte gjorde honom något att han inte hade någon att prata med. Också Mira Pennala var där, hon stod och pratade med två andra kvinnor vid fönstret mot gatan. Hon och Willy stod så långt från varandra som det bara gick, det var knappast en tillfällighet.

Jag fick syn på Behemots marknadsförare Petra Holst, fångade hennes blick och gjorde en menande huvudrörelse åt Willys håll. Petra förstod och gick genast fram till Willy och inledde ett samtal. Efter en minut eller så gick de tillsammans fram till en annan av mina författare, den unga Måns Ödegård, och jag såg hur Petra presenterade Willy och Ödegård för varandra. Eller åtminstone försökte. Under vintern hade jag äntligen fått Willy att läsa Måns tre år gamla debutroman *Stunder av glas* och Willy hade gillat boken, sagt att den var "intelligent och infallsrik". Kanske försökte han delge Måns det omdömet nu, för jag såg att han sa något, men Måns hade tyvärr redan vänt sig om mot några unga män som dykt upp bakom honom och knackat honom på axeln för att få hans uppmärksamhet. Både Willy och Petra såg missräknade ut, men jag bestämde mig för att strunta i det: det hade varit en bra vår för Behemot och en dålig dag för Willy Thelin ändrade inte på det bokslutet.

Medan Måns Ödegård pratade och skrattade tillsammans med sina unga vänner kom Behemots veteranförfattare Sivar Ståhle in på restaurangen, och Petra gick för att möta honom. Willy blev stående ensam igen och såg förvirrad

ut, som ett borttappat barn. Han hade blivit intellektuellt avklädd inför publik bara några timmar tidigare, det var lätt att förstå att han var generad och modfälld. Men jag hade inte sett en sådan skörhet i Willy på länge, den teflonliknande ytan som gjort honom till synes osårbar i alla offentliga sammanhang krackelerade nu mer än den gjort på trettio år.

*

Den där dagen dröjde kvar i mig. Det gjorde ont att se en av mina författare bli devalverad, dessutom var Willy en gammal vän vars litterära storsatsning jag nyss varit med om att sätta till världen. Händelsen gör sig fortfarande påmind, och när jag minns Willys litenhet i den röda fåtöljen och hans vilsna uppsyn där på restaurangen vandrar mina tankar gärna längre bakåt i tiden, ända till Kommando Kronopio och den berusande livshungerns nätter och dagar.

Egentligen behövs det inte några retningar alls: redan för flera år sedan började bortglömda ögonblick från 1980-talet glimta till mer och mer, utan att jag förstod varför. Det handlade nästan alltid om vänskapen och slitningarna som fanns mellan oss i Kommandot och det förbryllade mig, för jag hade också haft andra sammanhang, andra vänner då i min ungdom.

Kommando Kronopios historia utspelade sig under några futtiga år, från vintern 1983 till det kalla, kalla året då vår gemenskap sprack och vi gick åt olika håll. Ändå är det som om fantasterna i Kommandot lämnat djupare spår i mig än några andra människor jag känt.

Det är dags att jag säger vem jag är.

Jag är Anders Montag, bland vänner Andy, litterär chef på bokförlaget Behemot och förläggare av Willy Thelins, Måns Ödegårds, Sivar Ståhles, Liana Fogelbergs och åtskilliga andra författares böcker.

Uppvuxen i Helsingfors förstäder – min barndomsfamilj flyttade runt – och sedermera doktor i litteratur vid stadens universitet. Styrelsemedlem i Finlands Förlagsförening och under ett antal år också i Svenska litteratursällskapet i Finland. Gift i tjugo år med öronläkaren Yvonne Widén, barnlös. Under en period i ungdomen också älskare åt Kommando Kronopio-medlemmen, numera maktmänniskan och styrelseproffset Corinne Kattelus – som ni kommer att märka har det en viss betydelse.

Jag bebor ingenmanslandet mellan sextio och sjuttio, några år till så börjar min ålder med en sju. På flera olika sätt är jag redan på väg ut.

Som förläggare är jag inblandad i mycket men ändå en iakttagare, en *bystander* som det så vackert heter på engelska. Det händer att både äldre författare som Willy och unga nykomlingar som Måns Ödegård hånar mig för det, kommer med förtäckta antydningar som ska föra tankarna till en eunuck i ett harem eller till impotens i största allmänhet. Jag låter dem hållas: författare har ofta en ansenlig begåvning, men den är i regel ensidig och storsinta människor är de sällan.

Jag är mer lämpad än de att berätta den här historien.

Det här är min och Willys och Corinnes – på den tiden hette hon Corinne Mathis – och våra ungdomsvänners berätt-

telse, det är historien om en grupp människor som ville bli konstnärer och under några år på 1980-talet valde att kalla sig Kommando Kronopio.

Jag säger inte att jag är den som minns händelserna bäst. Vi var många i Kommandot och jag är säker på att de andra – de som fortfarande lever – är lika minnesgodas som jag. Men jag tror att de andra skulle dölja mer, för att skydda sig själva. När jag föreställer mig hur Willy eller Corinne skulle berätta vår historia ser jag framför mig hur de undanhåller och retuscherar för att måna om sitt rykte, berömda och respekterade som de är.

Det fanns ett år då det gick upp för mig att jag inte bara ville utan *måste* berätta Kommandots historia: det var just året då Willy Thelin gav ut *Coda*, Måns Ödegård gav ut *Påfåglarna* och Corinne Kattelus, av alla människor, fick uppdraget att enväldigt välja den skönlitterära Pharma Novus-pristagaren från den kandidatlista som en jury resonerat sig fram till.

Det var ett år då det förekom kopplingar som den läsande allmänheten inte kände till, dolda trådar löpte mellan flera av boksäsongens synliga gestalter. Till dem hörde på sätt och vis också jag: som förläggare till två av årets omtalade böcker intervjuades jag i tidningar, poddar och teve, men frågorna handlade mer om läsandets kris än om *Påfåglarna* eller *Coda*.

Det finns de som tycker att människornas livsbanor är lika ointressanta som frågan om när vi är ärliga och när vi förställer oss. När man är ung är man på det ena sättet, när man

är äldre på det andra, det är inget särskilt med den saken. Ibland talar man sanning, ibland ljuger man och döljer, det är inget märkligt med det heller.

Men jag har alltid varit fascinerad av hurdana vi är, av hur vi förändras, och av hur svårt det är att hitta den enskilda människans innersta kärna: jag skulle ta till liknelsen om löken om den inte vore så sliten.

Det är väl därför jag så gärna hjälper mina författare att formulera sina berättelser om människans predikament.

Och det året, senast när höstmörkret lade sig, var det som om allt ställdes på sin spets.

Men jag är inte ute efter att demaskera de framgångsrika personer jag skriver om, inte i första hand. Makt korrumperar, framgång vanställer och motgångar gör mången bitter, jo, men det är inte mitt ärende.

Det som driver mig är minnet av hurdana vi en gång var: där i det förflutna skymtar bilderna av mig själv och Willy och Corinne och de andra som unga.

Ibland är bilderna suddiga, som sedda genom en storm, ibland tydliga och hårda, som infattade i bärnsten.

När vi i Kommandot lärde känna varandra såg vi oss inte som färdiga individer. Vi var vilda skisser och förslag, det fanns så många livsvägar att välja mellan.

Då var ögonblicken flyktiga som rök, men nu vet jag att många av dem var livsavgörande: de pekade ut riktningar för oss.

Och när var och en sedan valt sin väg så visade sig vägarna svåra att avvika från. Det var som om tiden rört sig allt fortare – eller var det vi som rörde oss med allt högre hastig-

het genom tiden? – och det gick inte att byta riktning, det gick inte ens att bromsa.

Det finns en sorg i botten av allt, den bor i oss som inte tror på något liv efter detta enda som vi har. Miljardärerna må prata om kryonik och vitrifikation, och de får frysa ner sig bäst de vill. Men för oss andra bär alla livsvägar mot samma mål: mot slutet vrider sig de otaliga riktningarna långsamt till en enda, och så mynnar vi ut i ålderdomens vilsna delta och förs sedan iväg av dödens tysta ocean.

Så tänker jag idag, och gissar att också de andra Kronopierna haft liknande tankar under årtiondenas lopp.

Men i Willys och mina andra åldrande författares böcker ser jag att ingen av dem vågar möta botten sorgen: inte fullt ut, inte ännu.

Och ur Måns Ödegårds och de andra ungas romaner avläser jag att de inte fått syn på sorgen, inte lärt känna den.

Okunskapen möjliggör de ungas vrede och deras ofta outhärdliga arrogans. Men samma okunskap gör dem också så underbara att umgås med: de är inte förgiftade ännu.

Månaderna innan jag äntligen gjorde slag i saken och skapade den här filen och började ägna dagens sista timmar åt att skriva, hade jag tanken att det jag har att berätta lämpar sig bäst som satir. Men satiren bottnar alltid i vrede och ofta i förakt och når sällan under ytan. Hellre leta efter botten sorgen, söka fånga dess färg och tonart. Att göra det försöket får bli min lott, fast jag saknar mina författares begåvning.

*

Ett slumpmässigt möte, ett halvår före den ljusa eftermiddagen då jag såg och hörde Mira Pennala intervju Willy Thelin:

Det var i november och efter arbetsdagen hade jag satt mig i bilen och åkt ut till Munksnäs, där jag bodde som barn. Jag besöker sällan de trakterna numera, men den kvällen skulle jag hämta en av mina datorer från en reparatör som höll öppet sent fast han var verksam där ute i periferin.

Jag lämnade bilen några kvarter från affären och gick den sista biten till fots. Det hade regnat hela dagen och duggade fortfarande, mer som en hinna av fukt än ett riktigt regn. När jag fått datorn och gick tillbaka längs en tyst sidogata såg jag en mager och kuttryggig gestalt streta fram i ljuset från gatlyktorna kanske fyrtio meter framför mig. Gestalten var klädd i en halvlång svart överrock och först var jag säker på att det var en kvinna. Samtidigt var det något med gången och det kuttryggiga som genast fångade mitt intresse, jag fick en gnagande känsla av att jag visste vem hon var.

Jag ökade på steglängden, började knappa in, och efter ett drygt kvarter svängde först den kuttryggiga och sedan jag in på den breda allén som är Munksnäs hjärta. Hon kände kanske på sig att jag försökte hinna ikapp henne för hon tänjde ut stegen hon också, så som kvinnor gör när det är mörkt och tomt på gatan och de har en främmande man bakom sig. Jag saktade omedelbart in, jag ville inte skrämma henne. Bland de regntunga träden gömde sig en hållplats och det visade sig att den kuttryggiga var på väg dit; hon ökade på stegen ytterligare och halvsprang över den norra vägbanan

för spårvagnen syntes redan, den tog upp passagerare vid den andra hållplatsen i borte ändan av allén. Jag ville hinna fram jag också, ville försäkra mig om vem den kutryggiga var eller inte var, för nu hade en annan misstanke vaknat i mig, den att hon inte alls var någon kvinna utan en person som jag ännu för några minuter sedan aldrig kunnat föreställa mig att jag skulle möta igen.

Vagnen nådde hållplatsen och stod kvar länge, en passagerare hade klivit in genom framdörren och börjat besvära föraren med frågor. Jag korsade spåret framför vagnen och gick längs vagnens sida i sakta mak, spatserade förbi med min datorväska i handen som om jag bara råkat befinna mig där. Den kutryggiga hade försvunnit ur min åsyn kanske tjugo sekunder tidigare och jag hoppades att hen valt att sätta sig till höger. Jag tog mig närmare vagnen som var reklammålad i en hamburgerjättes färger, jag gick tätt intill den och försökte se ut som om jag inte tittade in.

Den kutryggige satt på ett ensamt högersäte nära vagnens mitt.

Först trodde jag att jag misstagit mig, att min aning varit obefogad. Det var vilken magerlagd man med fårat ansikte som helst som satt där med blicken riktad i golvet, en åldrande Jedermann.

Så tittade han upp och våra blickar möttes.

Under en sekund eller två förblev hans min uttryckslös (så var knappast fallet med mig), men så tändes ett igenkännandets ljus i hans ögon (samma ljus fanns säkert i mina) och hans ansikte bytte uttryck: det nya uttrycket innehöll en nypa glädje men betydligt mer av något som liknade fasa.